

NVE
Norges vassdrags-
og energidirektorat

NORDLAKS SMOLT AS
Straumsnes
8260 INNHAVET

Vår dato: 16.06.2021

Vår ref.:

Arkiv: 317

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Kjetil Greiner Solberg

22959626/kgs@nve.no

Oversending av revisjonsrapport og varsel om vedtak om retting - NORDLAKS SMOLT AS

Vi viser til revisjon av NORDLAKS SMOLT AS og oversender rapporten fra revisjonen som ble holdt 15.06.2021 09:00. Revisjonen var varslet i brev av 07.05.2021.

Revisjonen resulterte i 3 avvik og 2 anmerkninger.

Rapporten beskriver de avvikene og anmerkningene som ble avdekket ved revisjonen.

Dere må sende bekreftelse på at avvikene er rettet til nve@nve.no innen de angitte tidsfristene.

Dersom avvikene ikke er rettet innen de respektive tidsfristene, varsler NVE om at vi vil vurdere å treffe vedtak om retting.

Dere kan uttale dere innen 3 uker etter at rapporten er mottatt.

Det er særlig viktig at dere korrigerer/supplerer opplysninger som gjelder saken. Dersom uttalelsen ikke er kommet til NVE innen fristen, vil vi legge til grunn opplysningene vi har i saken.

Med hilsen

Anne Rogstad
Fungerende direktør

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5901, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Revisjonsrapport

Revidert enhet:	NORDLAKS SMOLT AS
Revisjonsdato:	15.06.2021-16.06.2021
Sted:	Teams
Medvirkende fra revidert enhet:	Ansvarlig IK og ytre miljø - Øivind Skjevling Driftsleder - Torstein Gaard Ansvarlig IK-vannressurs og oppfølging - Anders Wold Påtroppende VTA - Espen Pettersen
Revisorer fra NVE:	Revisjonsleder Kjetil Greiner Solberg Medrevisor Pernille Dorthea Bruun
Seksjon:	Seksjonssjef Mari Hegg Gundersen, TBMV

1 Innledning

Formålet med revisjonen var å kontrollere om virksomheten oppfyller krav i regelverk, tillatelser og vedtak gitt i eller i medhold av lovgivningen NVE forvalter.

1.1 Grunnlag

Revisjonsgrunnlaget var følgende:

- LOV-2000-11-24-82: Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)
- FOR-2011-10-28-1058: Forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (IK-vassdrag)
- Konsesjon til regulering av Storvatnet - Nye vilkår fra OED (04.09.2017)
- Vassdragskonsesjon Storvatnet kraftverk
- Godkjenning av detaljplan for miljø og landskap - Storvatnet kraftverk, Innhavet, Hamarøy kommune (14.01.2013)

Revisjonsrapporten baseres også på dokumentasjon (mottatt i forkant og i etterkant av revisjonen) og opplysninger gitt under revisjonen.

1.2 Tema for revisjonen

Revisjonen omhandlet settefiskanlegg i driftsfase med følgende tema:

- Internkontroll
- Minstevannføring
- Vannuttak
- Magasin vannstand
- Inntak
- Skilting og merking

1.3 Funn

- 3 avvik
- 2 anmerkninger

Avvik er: Brudd på krav i regelverk og tillatelser gitt i eller i medhold av energi- og vassdragslovgivningen og annen lovgivning NVE forvalter.

Anmerkning er: påpekning av forhold med forbedringsmuligheter eller et forhold som bør vurderes nærmere av virksomheten, men som ikke er brudd på gitte krav.

1.4 Generelle kommentarer

Nordlaks Smolt AS har på en god måte bidratt til revisjonen og intervjuene. Vi har fått en god innsikt i anleggene på tross av de utfordringene som en heldigital revisjon gir.

Etter revisjonen av landanlegget på Innhavet, er helhetsinntrykket at selskapet har et fungerende og oversiktlig internkontrollsystem. Systemet er basert på tilsynsobjekter, og denne tilnærmingen gjør at tilsynspunkt for miljø og landskap er spredt på flere dokument i IK-vannressurs.

Anlegget har flere konsesjoner og en ny konsesjon fra Olje- og energidepartementet som styrende dokumenter. I databasen til Nordlaks Smolt AS var alle nye og gamle konsesjoner samlet i ett skannet dokument. For en lettere oversikt over gjeldende tillatelser burde dette vært delt opp i ulike dokument.

Nordlaks Smolt AS har et oppdatert system for å overvåke det totale vannuttaket fra Storvatnet.

Vi observerte at det ikke er samsvar mellom dokumentet «Innhavet prosedyre kontroll vannressurs» og praksis for oppfølging av magasin. Dokumentet bør oppdateres og ses i sammenheng med sjekklister for vaktrunder på settefiskanlegget

Nordlaks Smolt AS har tre anlegg med vassdragskonsesjon. Vi forutsetter at relevante avvik, anmerkninger og kommentarer fra oss fra revisjonen av anlegget på Innhavet også blir fulgt opp i driften av de to andre anleggene i selskapet.

2 Beskrivelse av avvik

Avvik 1

Krav	IK-vassdrag §5-1 (Lov og forskrifter) <i>Internkontroll innebærer at den ansvarlige skal sørge for at relevante lover, forskrifter og vedtak som gjelder egne anlegg og tiltak er tilgjengelig og ha kunnskap om de plikter som følger av disse, jf. § 5 første ledd første setning.</i>
Avviket	Vannressursloven og IK-vassdrag er ikke tilgjengelig i listen over styrende dokumenter i Nordlaks Smolt AS sitt internkontrollsystem.
Dokumentasjon	Vi kunne ikke se at vannressursloven og IK-vassdrag er tilgjengelig i listen over styrende dokumenter i Nordlaks Smolt AS sitt internkontrollsystem.
Hvordan rette	Nordlaks Smolt AS må sende inn en oppdatert liste over styrende dokumenter innen fristen.
Frist for retting	01.01.2022

Avvik 2

Krav	Konsesjon til regulering av Stortvatnet tas til følge - Nye vilkår (04.09.2017) <i>Konsesjonens post 1: Det skal settes opp merke ved vatnet som viser høyeste og laveste regulerte vannstand og et informasjonsskilt som informerer om vilkårene for reguleringen. Merket skal plasseres godt synlig for allmennheten.</i>
Avviket	Nordlaks Smolt AS mangler vannstandsmerker i tråd med vilkårene i konsesjonen.
Dokumentasjon	Nordlaks Smolt AS kunne ikke legge frem dokumentasjon på at de har satt opp vannstandsmerker i tråd med vilkårene i konsesjonen.
Hvordan rette	Nordlaks Smolt AS må etablere vannstandsmerker i tråd med NVEs retningslinjer og vilkårene i konsesjonen. Dere må sende dokumentasjon på dette til NVE innen fristen. Link til NVEs retningslinjer for magasin vannstand: https://www.nve.no/Media/4561/5_retn-magasin vannstand_20062016.pdf
Frist for retting	01.01.2022

Avvik 3	
Krav	IK-vassdrag §5-7 (Konkretisere oppfylling av vilkår og betingelser) <i>Internkontroll innebærer at den ansvarlige skal konkretisere hvordan vilkår og betingelser satt i konsesjoner, godkjenninger og lignende skal oppfylles, jf. § 5 første ledd.</i>
Avviket	Nordlaks Smolt AS kan ikke dokumentere at utfall og endring av pådrag i turbinene ved kraftverket på ulike vannføringer ikke fører til stranding av fisk. Konsesjonens bakgrunn for vedtak til post 1 gir følgende forutsetning: For å unngå brå endringer i vannføringen, ved uforutsett utfall av kraftverket, skal det installeres en automatisk forbislippingsventil i kraftverket som skal ha tilsvarende kapasitet på 0,5 m ³ /s.
Dokumentasjon	Nordlaks Smolt AS kunne ikke dokumentere at deres kjøremønster for kraftverket ivaretar krav til vannstandsendringer for anadrom fisk.
Hvordan rette	Nordlaks Smolt AS må utarbeide en rapport som gir grunnlag for et kjøremønster på kraftverket som ikke medfører en fare for stranding av fisk eller andre skader på ferskvannslevende organismer. Brå vannstandsendringer kan føre til stranding av fisk. For å ha kontroll på vannstandsendingene, må disse måles. Vannstandsendingene bør måles på utvalgte punkter på anadrom strekning. Dette krever kunnskap om anadrom strekning og om fiskens biologi. NVE anbefaler bruk av fiskefaglig kompetanse i dette arbeidet. Målepunktene avmerkes på kart. Faren for stranding av fisk ved nedkjøring eller utfall av kraftverket, vil variere gjennomsesongen og avhenge av flere forhold. Erfaringer med nedkjøring av kraftverket, programmeringen og faren for stranding av fisk, må derfor samles over noe tid. Vi anbefaler å se på dokumentet «Egenerklæring for omløpsventiler» i videre arbeid med lukking av avviket. Dokumentet legges ved rapporten. Vi viser også til følgende rapporter om styring av omløpsventil som kan være relevante: https://publikasjoner.nve.no/eksternrapport/2019/eksternrapport2019_63.pdf http://publikasjoner.nve.no/rapport/2017/rapport2017_83.pdf https://publikasjoner.nve.no/rapport_miljoebasert_vannfoering/2012/miljoebasert2012_02.pdf Rapport og et kjøremønster basert på ny kunnskap sendes til NVE innen fristen.
Frist for retting	01.01.2022

3 Beskrivelse av anmerkninger

Nr.	Beskrivelse
1	IK-vassdrag §5-6 (Farer og problemer) <i>Risiko for vannstandsendringer og mulige konsekvenser av dette inngår ikke i risikoanalysen som ble fremlagt under revisjonen. Dette bør inngå i analysen. Ny kunnskap om vannstandsendringer ved ulik kjøring av kraftverket vil definere hvor stor risikoen dette er.</i>
2	IK-vassdrag §5-7 (Konkretisere oppfylling av vilkår og betingelser) <i>Vi observerer at selskapet følger en tabell hvor de produserer noe kraft på overskuddsvann fra magasinet i den øverste halve meteren av reguleringen. Tabellen er lagt inn i dokumentet «Innhavet drift av kraftstasjon». Dette kan medvirke til en mer anstrengt vannhusholdning i tørre vintermåneder. Mye tilsier at tørre vintermåneder kan slå til med større frekvens for fremtiden enn det som er tilfellet enn i den historiske normalperioden for hydrologi. Vinterens situasjon med lite tilsig viser at det er viktig å disponere vannressursen. Ny kunnskap om nedkjøring av kraftverket og vannstandsendringer, kan gi rom for en annen magasinering av vann.</i>